Prachoměřič/prachoměřička v dole (kód: 21-084-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství (kód: 21)
Týká se povolání: Horník v ostatních důlních činnostech
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Zajišťování měření prašnosti, hlučnosti a jiných škodlivin a škodlivých vlivů	3
Kontrola protipožární a protivýbuchové prevence objektů a technologických zařízení v báňském provozu	3
Kontrola realizace protivýbuchové a protizáparové prevence	3
Provádění kontrol stavu provozní a požární bezpečnosti a hasebních prostředků	3
Vedení provozních záznamů	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Zajišťování měření prašnosti, hlučnosti a jiných škodlivin a škodlivých vlivů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat vznik a složení důlního prachu	Ústní ověření
b) Popsat postup při měření prašnosti (důlního prachu)	Ústní ověření
c) Popsat přístroje k měření důlního prachu (koniometry, prachoměry a jejich druhy)	Ústní ověření
d) Provést měření prašnosti na určeném pracovišti	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola protipožární a protivýbuchové prevence objektů a technologických zařízení v báňském provozu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat metodiku měření prašnosti	Ústní ověření
b) Uvést hlediska třídění pracovišť z hlediska prašnosti	Ústní ověření
c) Vyjmenovat pomůcky potřebné pro odběr vzorků prachu	Ústní ověření
d) Odebrat vzorek důlního prachu na určeném místě	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola realizace protivýbuchové a protizáparové prevence

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat účel staveb protivýbuchových uzávěr	Ústní ověření
b) Získat z dokumentace nebo technologického postupu údaje potřebné pro stavbu a údržbu konkrétní protivýbuchové uzávěry (vodní resp. prachové)	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Provádění kontrol stavu provozní a požární bezpečnosti a hasebních prostředků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prokázat znalost jednotlivých druhů hasebních prostředků schválených do důlního prostředí k likvidaci požáru, způsobeného především důlním prachem	Ústní ověření
b) Provést kontrolu rozmístění prostředků protiprašné prevence v důlních dílech podle předpisů (hadicové skříně, balený vápenec, inertní prach apod.)	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Vedení provozních záznamů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prokázat znalost vedení záznamů o protivýbuchových uzávěrách	Ústní ověření
b) Vést evidenci o odběru vzorků prachů v jednotlivých oblastech	Praktické předvedení
c) Provést vyhodnocení výsledků odebraných vzorků - rozborů důlních prachů (včetně zavedení následných bezpečnostních opatření), včetně vedení záznamů	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://nsp.cz/jednotka-prace/hornik-v-ostatnich-cinnos#zdravotni-zpusobilost).

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru hornictví nebo strojírenství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti hornictví nebo ve funkci učitele praktického vyučování v oblasti hornictví.
b) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na hornictví nebo strojírenství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti hornictví nebo ve funkci učitele odborných předmětů v oblasti hornictví.

Autorizovaná osoba musí být držitelem oprávnění k hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem podle věty první § 5 odst. 2 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů. Splnit alespoň jednu z následujících variant požadavků:

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- důlní pracoviště vybavené protivybuchovými objekty (např. prachovými nebo vodními uzávěrami, apod.)
- školicí pracoviště na povrchu
- osobní ochranné pracovní prostředky prachoměřiče v dole
- pomůcky pro odběr vzorků důlního prachu (vodorvné police, vzorkovnice)
- detektory měření prašnosti
- prostředky protiprašné prevence (vodní postřik důlního prachu, zavlažování uhelných slojí, pěnové postřiky, hermetizace prašného pracoviště, odsávání prachu s jeho zneškodněním, osobní respirátory)
- technická, provozní a výkresová dokumentace k problematice prašnosti

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 10 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro těžbu a úpravu nerostných surovin, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
OKD, a. s.
ČBÚ Praha
Těžební unie